

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-574/19-T

Název	Základní škola a Mateřská škola Smilovice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace
Sídlo	Smilovice 164, 739 55 Smilovice
E-mail	zssmilovice@centrum.cz
IČ	70645973
Identifikátor	600134148
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Dybová
Zřizovatel	obec Smilovice
Místa inspekční činnosti	Smilovice 151 a 164, 739 55 Smilovice Řeka 80, 739 55 Řeka
Termín inspekční činnosti	19. 3. 2019 – 21. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Smilovice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost neúplné základní školy s 1. až 5. ročníkem, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny ve Smilovicích a činnost mateřské školy se školní jídelnou - výdejnou v sousední obci Řeka. Počet dětí a žáků školy mírně stoupá, od druhého pololetí školního roku 2018/2019 byla zřízena druhá třída mateřské školy ve Smilovicích. K termínu inspekční činnosti základní škola vzdělávala ve třech třídách, z toho ve dvou se spojenými ročníky, 62 žáky. Jeden žák se vzdělával v zahraničí, šesti žákům škola poskytovala podpůrná opatření. Ve dvou odděleních školní družiny bylo zapsáno 60 žáků a ve třech třídách mateřské školy s celodenním provozem 51 dětí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola poskytuje vzdělávání na základě reálné koncepce rozvoje, jejímž hlavním cílem je především vybudovat ve škole přátelské a tvořivé klima a podporovat rozvoj všestranné samostatné osobnosti dětí a žáků. Ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky ředitelka školy (dále „ředitelka“) koncepci průběžně naplňuje a vyhodnocuje, na jednání školské rady projednává se zástupci zřizovatele i zákonných zástupců. Řízení školy je účinné, přirozeně navazuje na systém plánování a kontroly. Ředitelka k němu přistupuje aktivně, využívá své pedagogické zkušenosti. Demokratickým stylem řízení dosahuje ve škole vstřícného klimatu, které se projevuje ve spolupráci a dobrých prosociálních vztazích mezi všemi účastníky vzdělávání. Zpracovala funkční organizační strukturu, část kompetencí účelně delegovala na vedoucí učitelku mateřské školy. Využívaný informační systém (přenos informací především každodenním osobním kontaktem, sdílení dokumentů) a systém porad operativní řízení školy podporuje.

Ředitelka sestavila ve škole funkční pedagogický sbor, jehož věkově vyvážená struktura umožňuje vyučujícím vzájemné předávání zkušeností. Začínajícím a nově nastupujícím pedagogům poskytovala společně s ostatními učitelkami dostatečnou metodickou podporu. Profesionálnímu růstu většiny vyučujících napomáhala účelně plánované další vzdělávání pedagogických pracovníků, zaměřené na vzdělávací akce, které vycházely ze zaměření a potřeb školy. Získané poznatky, především v oblasti didaktiky a metodiky jednotlivých předmětů, informatiky, inkluze, pozitivně ovlivňovaly průběh výuky. Na vlastní profesní rozvoj klade důraz i ředitelka, účastnila se akcí především v oblasti školské legislativy.

Prostředí školy je udržované a podnětné, úprava části vnějšího areálu je připravena v rámci dokončení přístavby tělocvičny. Třídy základní, současně i školní družiny, a mateřské školy jsou vybaveny vhodnými učebními pomůckami, prezentačními technologiemi, hračkami a literaturou. Poskytují kvalitní zázemí pro hry, pohybové činnosti i odpočinek dětí a žáků i pro realizaci moderních výukových metod. Významným partnerem školy výrazně se podílejícím na zlepšení prostorových a materiálních podmínek je zřizovatel, který škole poskytuje nejen příspěvek na provoz a údržbu školy, ale průběžně zajistil a finančně zabezpečil rekonstrukci, modernizaci a přístavbu školních budov. V úzké spolupráci s mateřskou školou, školní družinou, zákonnými zástupci dětí a žáků, se školami v mikroregionu Stonávka, místní knihovnou, mysliveckým sdružením a sportovním klubem škola organizuje bohaté školní a mimoškolní aktivity, což jí umožňuje efektivně podporovat rozvoj znalostí a dovedností dětí a žáků.

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ředitelka věnuje náležitou pozornost. Nastavená pravidla jsou funkční, úrazovost je nepatrná. K lepší bezpečnosti dětí, žáků a zaměstnanců přispívá elektronický zabezpečovací systém. Ředitelka zajistila překrývání

učitelek v místě poskytovaného vzdělávání Řeka 80 při přímé vzdělávací činnosti a přítomnost obou učitelek při pobytu venku. Vzhledem k menšímu počtu dětí ve třídách v místě poskytovaného vzdělávání Smilovice 151 a působení zástupkyně pro mateřské školy je zajištěna optimální péče o děti přítomností jedné učitelky po většinu dne.

Zdravý životní styl dětí a žáků škola podporuje četnými ozdravnými a sportovními aktivitami (např. plavecký i lyžařský výcvik, běh za dovednostmi a vědomostmi, výšlap na Lysou horu, návštěva dopravního hřiště, Zdravé zoubky a Zdraví dětem). Školní jídelna nabízí vyvážený jídelníček, pitný režim a zapojení školy do projektů „Mléko do škol“ a „Ovoce a zelenina do škol“. Pro děti a žáky s alergiemi na určité potraviny zajišťuje stravování se specifickými požadavky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře za vstřícného přístupu vyučujících. Probírané učivo učitelé vhodně zaměřovali k využití v reálném životě. Hodiny velmi dobře organizačně promýšleli. Ve většině z nich účelně využili názorné učební pomůcky a připravené pracovní listy, kartičky, obrázky, v menší míře didaktickou techniku. Využívali převážně frontální výuku, kterou většinou účelně doplňovali samostatnou prací žáků a činnostmi v malých skupinách a ve dvojicích, které vedou žáky k týmové a vzájemné spolupráci, toleranci a rozvoji sociální gramotnosti. Střídání vhodných činností a zařazování relaxačních a motivačních prvků udržovalo pozornost, aktivitu a zájem většiny žáků. Někteří učitelé zařadili i práci žáků s výukovými programy prostřednictvím prostředků informačních a komunikačních technologií. Vybrané metody výuky odpovídaly charakteru probíraného a procvičovaného učiva. Účinnost výuky zvyšovalo využívání mezipředmětových vztahů i zkušeností žáků a vytváření problémových úloh. Vyučující práci žáků průběžně hodnotili, zřídka je však zapojovali do sebehodnocení a vzájemného hodnocení. Závěrečné zhodnocení výuky chybělo ve většině sledovaných hodin. Žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností. Aktivně se zapojovali do výuky, v jejímž průběhu učitelé systematicky podporovali rozvoj jejich čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti (prvky programu Tvořivá škola, Hejného metody výuky matematiky). Vyučující kladli na žáky přiměřené nároky, v případě potřeby jim poskytovali individuální pomoc, takže i slabší žáci měli možnost zažít úspěch. Jen ojediněle měli připraveny úlohy s různou mírou náročnosti a úkoly pro nadanější žáky. Ve výuce cizích jazyků vyučující vhodně využívali frontální vedení činností, účelně zařazovali také samostatnou práci, práci s textem v učebnici nebo procvičování v pracovním sešitu. Učitelé zohledňovali individualitu jednotlivců (pomalejší tempo, drobné obtíže při plnění úkolů) a poskytovali jim potřebnou oporu. Řečové dovednosti rozvíjeli na přiměřené úrovni. Efektivitu výuky zvyšovalo využití audiotechniky. V hudební výchově je vyučující nejen vhodně motivovala ke zpěvu, ale zařazovala také rytmická a dechová cvičení, stejně jako opakování základních hudebně teoretických znalostí. Přínosné bylo aktivní zapojení žáků do činností s využitím Orffových hudebních nástrojů a boomwhackers (válců s různou výškou tónu). V hodinách matematiky dostávali žáci příležitost procvičit si zvládnuté učivo, upevnit si již získané vědomosti a použít je při řešení běžných i problémových úloh z praktického života. Výuka předmětů oblasti Člověk a jeho svět vycházela především ze žakovských znalostí, učitelé vhodně propojovali učivo s jeho praktickým využitím, využívali i společného zhodnocení výuky v závěru hodin.

Předškolní vzdělávání probíhalo v příjemné atmosféře, vzájemná komunikace byla na dobré úrovni, odpovídala stanoveným pravidlům. Denní harmonogram činností byl flexibilní, děti dodržovaly společně nastavená třídní pravidla. Spontánní činnosti probíhaly dle volby dětí,

úklid probíhal dle dohodnutých pravidel, hračky byly dětem volně přístupné. Pohybové aktivity svou náročností, strukturou a organizací odpovídaly vývojovým požadavkům dětí. Řízené činnosti korespondovaly s tématem školního vzdělávacího programu, souvisely s ročním obdobím. Pobyty venku zahrnuje vycházky v okolí mateřské školy i na podnětně vybavených školních zahradách. Odpolední činnosti vhodně doplňovaly dopolední průběh vzdělávání. Učitelky děti přirozeně hodnotily, vedly je k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení. S hračkami a předměty denní potřeby děti zacházely obratně a uklízely je na určené místo, respektovaly dohodnutá pravidla pro manipulaci s nimi. V průběhu stolování scházela jejich větší samostatnost při přípravě a podpora rozvoje jejich sebeobslužných dovedností učitelkami. Do průběhu vzdělávání byla zařazována i logopedická prevence, kterou vykonává i jedna z učitelek jako logopedická asistentka.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v pozitivní atmosféře. Žáci měli dostatečný prostor pro odpočinek, spontánní aktivity, včetně relaxačních v okolí školy. Zhlédnutá nabídka činností byla připravená, žákům umožňovala naplňovat jejich zájmy i relaxovat. Vychovatelky vstřícně přistupovaly k jednotlivým žákům a prostřednictvím aktivit mimo vyučování jim pomáhaly rozvíjet jejich praktické dovednosti, zkušenosti, znalosti i postoje.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vyhodnocování vzdělávacích výsledků žáků probíhá zejména na úrovni jednotlivých vyučujících, třídních učitelů a jednání pedagogické rady. Ředitelka školy sleduje kvalitu výuky a míru osvojení vědomostí a dovedností žáků při hospitační činnosti. Využívané strategie školy ve vzdělávání se pozitivně odrážejí v úspěšnosti žáků, kteří následně bez problémů zvládají přechod na druhý stupeň základní školy i víceletá gymnázia. Objektivní informace o kvalitě poskytovaného vzdělávání škola zjišťuje prostřednictvím vlastních prověrek a testů, zapojením do externího hodnocení a účastí žáků v soutěžích. Ředitelka školy účelně využívá výsledků externích hodnocení. Do výuky následně zařazuje úlohy, které žákům činily největší problémy. O dobrých výsledcích vzdělávání svědčí i prospěch za druhé pololetí školního roku 2017/2018, kdy prospěla s vyznamenáním většina žáků, neprospívající žáky škola nemá. Méně úspěšným žákům pomáhají učitelé v průběhu výuky a škola ve vyšší míře spolupracuje s rodiči. Kázeňská opatření škola využívá v minimální míře, pochvaly jako kladný motivační nástroj výrazně převažují. Velmi dobré výsledky svých žáků škola zaznamenala ve sportovních soutěžích škol mikroregionu Stonávka. Pro informovanost zákonných zástupců o prospěchu a chování jejich dětí vytvořila dobré podmínky. Organizuje třídní schůzky, zavedla možnost individuálních konzultací s vyučujícími, každý týden informuje zákonné zástupce o akcích školy e-mailovou korespondencí. Většinu vzdělávacích problémů se škole daří vyřešit hned v začátku. Účinnou podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami představují dobře nastavená podpůrná opatření realizovaná ve spolupráci pedagogů s výchovným poradcem, zákonnými zástupci žáků a školskými poradenskými zařízeními. Funkční systém prevence rizikových projevů chování v základní škole, působení školní metodiky prevence, pestrá nabídka kroužků a mimoškolních aktivit se projevuje v minimálním počtu řešených rizikových projevů chování žáků. Adaptaci žáků v základním vzdělávání podporují rovněž vhodně nastavené aktivity ve spolupráci s mateřskou školou formou návštěvy v prvním ročníku, loučení s předškoláky. K navázání vztahů žáků pátého ročníku s budoucími spolužáky napomáhá vzájemné setkávání okolních škol v rámci mikroregionu Stonávka (např. Den otevřených dveří spádové školy, sportovní turnaje, pěvecká a výtvarná soutěž). K podpoře sounáležitosti dětí, žáků a rodičů se školou přispívají tradiční školní akce.

K posilování příznivého sociálního klimatu žáků prvního stupně přispívá také činnost školní družiny včetně aktivit v rámci spolupráce s místní knihovnou nebo setkání školních družin v rámci mikroregionu Stonávka. Výsledky činnosti prezentuje školní družina v průběhu realizovaných akcí, jako jsou např. Mikulášská a vánoční besídka, velikonoční výstava.

Dosahované výsledky v předškolním vzdělávání odpovídaly stanoveným cílům ve školním vzdělávacím programu. Vzdělávací činnosti učitelky dobře připravily, dětem se individuálně věnovaly ve spontánních činnostech, čímž obohacovaly a rozvíjely jejich znalosti a dovednosti. Vztahy mezi dětmi byly bezkonfliktní a v průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány žádné nestandardní situace vyžadující řešení pedagogem. Děti se k sobě chovaly ohleduplně, dovedly požádat, poděkovat, omluvit se a učitelky je vedly k vzájemné toleranci a pochopení. Pedagogickou diagnostiku učitelky prováděly formálně, v nedostatečném rozsahu, a proto neposkytovala dostatečné informace o všech oblastech rozvoje dítěte. Získané informace byly neúplné a učitelky je neuplatňovaly v každodenním vzdělávání dětí k systematickému rozvoji jejich dovedností a znalostí. Zpětná vazba ze základní školy k připravenosti dětí na vstup do základního vzdělávání je pozitivní.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 došlo ke zvýšení úrovně kvality materiálních, prostorových a bezpečnostních podmínek školy a postupnému nárůstu počtu dětí a žáků.

Silné stránky

- Velmi dobrá úroveň vzájemné spolupráce školy se zřizovatelem v oblasti zlepšování materiálních a prostorových podmínek přispívá ke zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků.
- Vstřícný přístup pedagogů základní školy a školní družiny, využívání pestrých metod výuky a názorných pomůcek podporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků.
- Pestrá nabídka a realizace různorodých školních i mimoškolních aktivit a účelná spolupráce s partnery účinně podporují všestranný rozvoj osobnosti dětí a žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra zařazování různých forem sebehodnocení, vzájemného hodnocení, společného závěrečného zhodnocení výuky a rozdílného zadání úkolů s ohledem na studijní předpoklady a tempo práce žáků v základním vzdělávání.
- Vedení diagnostických záznamů o vzdělávacích výsledcích dětí v předškolním vzdělávání nemá dostatečnou vypovídající hodnotu pro jejich využití při plánování dalších vzdělávacích aktivit pro rozvoj dětí.
- Nízká míra podpory rozvoje samostatnosti dětí v sebeobslužných činnostech při stolování.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařadit do vzdělávání žáků ve vyšší míře různé formy hodnocení včetně závěrečného zhodnocení výuky a úkoly rozdílné náročnosti.
- Vést diagnostické záznamy o vzdělávacím pokroku dětí ve formě umožňující zaznamenávání aktuálních informací s využitím pro jejich další rozvoj.
- Podporovat, rozvíjet a upevňovat u dětí ve vyšší míře potřebné sebeobslužné dovednosti při stolování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 21 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 14. 3. 2019 (informativní)
2. Udělení výjimky z nejvyššího počtu dětí pro třídu mateřské školy Řeka obcí Smilovice ze dne 23. 2. 2017 na dobu neurčitou
3. Udělení výjimky z nejvyššího počtu dětí pro třídu mateřské školy Smilovice obcí Smilovice ze dne 29. 4. 2013 na dobu neurčitou
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Smilovice platný od 1. 9. 2016
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání MŠ Smilovice platný od 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2016
7. Koncepce školy pro období od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2019
8. Školní řád základní školy včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání s platností od 1. 9. 2018
9. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2018
10. Školní řád (vnitřní řád) školní družiny ze dne 1. 9. 2017
11. Třídní knihy základní školy, mateřské školy a školní družiny vedené ve školním roce 2018/2019
12. Třídní vzdělávací programy mateřské školy vedené ve školním roce 2018/2019
13. Evidence docházky dětí mateřské školy vedené ve školním roce 2018/2019
14. Organizace školy 2018/2019 (rozvrh vyučovacích hodin, plány práce, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, organizační řád apod.)
15. Školní matrika vedená ve školním roce 2018/2019 (všechny součásti)
16. Pedagogická rada - zápisy z jednání vedené ve školním roce 2018/2019
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy
18. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2018 ze dne 23. 1. 2019
19. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2018 ze dne 14. 2. 2019
20. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků vedená ve školním roce 2018/2019
21. Dokumentace ke školnímu stravování dětí a žáků vedená ve školním roce 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Franková v. r.

PaedDr. Radúz Plchota, školní inspektor

PaedDr. Radúz Plchota v. r.

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková v. r.

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová v. r.

Bc. Bedřiška Starzewská, kontrolní pracovnice

Bc. Bedřiška Starzewská v. r.

V Ostravě 15. 4. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Dybová, ředitelka školy

Mgr. Jana Dybová v. r.

Ve Smilovicích 16. 4. 2019